

RETRATS DEL NATURAL
FRANCINA DÍAZ MESTRE
 MODEL I EMPRESÀRIA

(120)

PERE TORDERA

L'elegància, color natural

TONI VALL
 BARCELONA

“No m’hi posis Photoshop, eh?”, és l’única condició que la Francina va posar al gran Outumuro per mostrar la seva foto a l’exposició del fotògraf al Palau Robert. “S’hi veuen les arruguetes”, m’explica ella mentre observem la foto penjada a la paret i busquem el millor angle perquè el Pere Tordera la retrati amb la llum idònia. Se li ha acudit que per a aquest *Retrat del natural* tindria força jugar amb l’efecte mirall: ella i el seu equivalent sobre el paper. Està acostumada a tenir bones idees i a defensar-les, a inculcar gust per l’estètica, gust pel bon gust. Porta tota la vida fent-ho, sap de què parla i val la pena escoltar-la. La Francina va ser moderna abans que la modernitat estigués permesa, en temps en què la grisor era el to oficial i el colorisme no estava del tot ben vist. A l’exposició comparteix parets amb Cesc Gelabert, Rosa Regàs, Sílvia Pérez Cruz, Colita, Raimon... El dia de la inauguració li va fer molta il·lusió retrobar-se amb Marçal Moliné –el seu descobridor en el món de la publicitat–, que li va regalar un collage amb fotos de les tantíssimes campanyes que va fer de jove.

Parla calmada, sempre amb un somriure, sempre mirant endavant i mantenint la posició dreta. M’ha enviat el seu llibre, gruixut i luxós, *Francina, más allá de la moda*, editat el 2012 i en què explica la seva vida de forma vitalista i minuciosa. No s’oblida dels detalls, no defuig els moments difícils, ni els instants d’amargor que no s’eclipsen però s’il·luminen després per una trajectòria d’èxit en el món de la moda, on ho ha sigut tot, aprenent, maniquí, mestra i empresària. Consultis on consultis, és fàcil trobar quasi sempre enganxada al seu nom una paraula recurrent: *precursora*. “Estic molt contenta de la vida que he tingut i tornaria a repetir-ho tot malgrat l’elevat preu que he pagat”, ho té molt clar i fer memòria li agrada. Recorda que de molt petita volia ser ballarina perquè l’ enamoraven els musicals de Hollywood. Era alta en un temps en què les noies altes tenien complexos. Ella no, ella va saber treure’n profit.

Nascuda a França

De família republicana, va néixer a l’exili francès (Albi) i reconeix que no seria com és sense l’empremta ferma i profunda de la seva mare, que li va ensenyar a respectar-se, a lluitar noblement pel que desitjava. “Sigues sempre una bona persona”, li va dir el seu oncle a la presó Model, pocs dies abans de ser afusellat pel franquisme. Bons consells va re-

Família

El seu oncle, afusellat pel franquisme, li va dir que fos una bona persona

Lluitadora

Ha criticat les talles massa petites i defensa que cal tenir el cap ben moblat

bre’n, sens dubte, de contundents i emotius. Es va posar a treballar jove en un món incipient, on moltes lluites encara havien de ser lliurades, la moda, sí, un terreny sempre movidís, enfangat, pantanós, procliu a suspicàcies, a joguets trencats que no poden reparar-se. Primer com a maniquí a la mítica casa de modes Santa Eulàlia del passeig de Gràcia, després a la publicitat, tant se val si com a maniquí d’alta costura o model de *prêt-à-porter*, la Francina va obrir camí per un espai poc transitat, d’espès boscatge. I es va fer *freelance* molts anys abans que algú sabés què volia dir aquesta paraula. La van fotografiar Miserachs, Maspons, Pomés i Forcano, va sortir a *Destino*, va viatjar per Europa, a les places més exigents, i va conèixer a tothom. A Ginebra es va enamorar i s’hi va quedar a viure. L’amor ha sigut fugisser, però la millor pàtria són els amics que li han quedat.

De retorn a Barcelona, a principis dels anys vuitanta, és el modista Pedro Rodríguez –una altra figura essencial de la seva carrera– qui li recomana vehicular la valuosa experiència que ha acumulat cap a l’àmbit de l’ensenyament. Dit i fet, així neix el 1982 l’escola de models Francina, i uns anys després l’agència internacional del mateix nom amb la qual aconsegueix la quadratura del cercle. Ha sigut model i ara forma models i els dona feina. Interessant manera de passar el testi-

moni, de deixar empremta en aquest món.

Per fer front a l’exigència d’una feina tan dura, tan sotmesa a arbitraritats i capritxos, clixés i frivolitats, amb personalitats tan fràgils i trencadisses, té clar quina és la millor fórmula: la naturalitat, mai incompatible amb l’elegància, ans al contrari. El que li van ensenyar de jove, fer-se respectar, és el que sempre ha volgut inculcar a les seves models. No ha tingut dubtes a l’hora de lluitar contra els esclavatges malsans de les talles exageradament petites, el caldo de cultiu de la fastigosa plaga de l’anorèxia. Li preocupa que la joventut d’avui tingui massa obsessió per voler ser model: “Cal saber entendre que no tothom serveix i que és una professió que pot ser preciosa, però també molt dura”. La vida del model de moda és curta i ciclotímica, tenir el cap ben moblat és primordial i aquesta és precisament la filosofia que li ha interessat sempre: “Les meves models sempre em deien que jo era la seva segona mare”, em confessa. Potser aquest és el millor resum de la seva marca de fàbrica.

Indiscretament –ja sé que no s’ha de fer– m’interesso per la seva edat i dissimula: “M’agrada tant la vida que no penso en els anys que tinc”. Va vendre la seva agència i ara pensa a escriure i a viatjar i en la frase que li va dir Outumuro: “Seràs model fins que et moris”. —